

Како
да разберете што
е тест за проверка на
прикриено (окултно)
крварење во изметот

Understanding the Faecal Occult Blood Test (FOBT)

Ракот на дебелото црево може да се развие брзо без никакви рани знаци на предупредување или симптоми. Ракот може да расте на внатрешниот ѕид на црево то многу години пред да се открие. Често, мали количини на крв може да истекуваат од овие израстоци и да се исфрлаат во изметот.

Што е тест за проверка на прикриено крварење во изметот?

Со тестот за проверка на прикриено крварење во изметот (FOBT-тест) може да се откријат минимални количества на крв во вашиот измет.

Тестот се состои од земање на примероци од две или три засебни празнења на изметот со комплет за проверка. Примероците се земаат од неколку празнења на изметот, така да постои поголема веројатност да се откријат било какви проблеми. Овие примероци се анализираат во патолошка лабораторија и ако се открие крв, може да биде потребно да се направат понатамошни испитувања.

Моментно во Австралија постојат два различни видови на FOBT-тестот – ‘guaiaac’ тестови (примероците се нанесуваат на посебни тест-картони со стапчиња направени од дрво од фамилијата Guaiacum) и имунохемиски тестови. За ‘guaiaac’ тестот, пациентите треба ја менуваат исхраната и лекаствата и потребни се три засебни примероци од празнење на изметот. Имунохемиските тестови обично се поприфатливи, затоа што не е потребно пациентот да ја менува исхраната или лекаствата и потребни се само два засебни примероци од празнење на изметот.

Иако FOBT-тестовите не се најсигурни дијагностички тестови за проверка за рак на дебелото црево, моментно тие се најдобро испитани, најевтини и најприфатливи тестови за проверка. FOBT-тестот исто така не е болан (со вметнување на инструмент во организмот), во споредба со колоноскопијата и сигмоидоскопијата.

Дали секој може да го направи FOBT-тестот?

Се препорачува лицата кои немаат семејна историја или симптоми на рак на дебелото црево да го прават FOBT-тестот еднаш секои две години откако ќе наполниат 50 години.

Некои лица може да бидат изложени на поголем ризик да заболат од рак на дебелото црево, вклучувајќи ги лицата со:

- Претходна историја на полипи на црево то.
- Претходна историја на рак на дебелото црево.
- Хронична воспаление на цревата (т.е. Кророва болест).
- Голема семејна историја на рак на дебелото црево.
- Семејна аденомотозна полипоза или наследен неполипозен колоректален рак (Lynch Syndrome).
- Зголемена концентрација на инсулин или шеќерна болест.

Ако сте изложени на зголемен ризик, треба да разговарате со вашиот доктор за можностите за надгледување.

Национална програма за проверка за рак на дебелото црево

Националната програма за проверка за рак на дебелото црево (National Bowel Cancer Screening program) е програма за тестирање на населението која започна со работа во 2006 г. Моментно, во програмата може да учествуваат само оние лица кои наполниле 50, 55 или 65 години. Програмата го користи имунохемискиот тест - FOBT – за проверка на прикриеното (окултно) крварење во изметот.

Комплет со тестот им се испраќа по пошта на лицата кои може да учествуваат во програмата. Примероците се земаат во приватноста на домот на учесникот и се испраќаат за анализа кај патолог. Резултатите се испраќаат на учесникот и неговиот доктор од општа пракса. Ако резултатите од FOBT-тестот се позитивни, потребно е да се направат понатамошни испитувања.

Каде можам да добијам FOBT-тест?

Ако не исполнувате услови да учествувате во програмата за проверка или ако не сакате да учествувате во неа, вие се уште можете да го направите FOBT-тестот.

Вашиот доктор од општа пракса може да ви даде комплет со тест за проверка или да ве упати во некоја патолошка служба каде што ќе се направи тестот. Во дополнение, во некои аптеки исто така може да се купат комплети со тестот за проверка. Комплети со тестот за проверка може да се купат преку Интернет, меѓутоа пред да го купите комплетот, треба да разговарате со вашиот доктор од општа пракса за користењето на FOBT-тестовите.

Што значат моите резултати од тестот?

Негативните резултати од тестот значат дека во примерокот што сте го доставиле не е пронајдена крв. Тоа не значи дека немате рак на дебелото црево или дека во иднина нема да заболите од истиот. Лицата кои ќе добијат негативни резултати од тестот треба повторно да се тестираат после две години.

Ако резултатите од FOBT-тестот се позитивни, тоа значи дека во примерокот е откриена крв. Околу 1 од секои 14 луѓе добиваат позитивни резултати од FOBT-тестот.

Крварењето може да биде предизвикано од повеќе работи, вклучувајќи полипи, хемороиди или воспаление и тоа не мора да е поврзано со рак. Меѓутоа, крварењето треба да се испита и ако се открие крв, треба да го контактирате вашиот доктор да разговарате за резултатите и кои тестови понатаму ќе треба да ги направите.

Запамтете, ако сте загрижени или имате прашања, ве молиме стапете во контакт со вашиот доктор.

Каде можам да добијам веродостојни информации?

Информативна линија на Националната програма за проверка за рак на дебелото црево (National Bowel Cancer Screening Program Information Line) на 1800 118 868 www.cancerscreening.gov.au

Информативна линија на Советот за рак (Cancer Council Helpline) на 13 11 20

Информации и поддршка за вас и вашето семејство по цена на локален телефонски повик од било каде во Австралија.

Интернет страниците на совет за рак (Cancer Council) www.cancercouncil.com.au

Служба за преведување и толкување 13 14 50